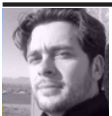

BARDAGIN UM AMERIKONSKU

SÁLINA

BARACK OBAMA OG MITT ROMNEY KAPPAST UM AT SELJA AMERIKANSKA DREYMIN – HVØR SÍNA ÚTGÁVU AV HONUM. RETORISKT ER TALAN UM EIN HUGSJÓNARLIGAN SAMANBREST AV TEIMUM HEILT STÓRU, OG IDEOLOGISKT ER TAÐ EIN KAPPING UM AT SKILJA SEG FRÁ HVØRJUM ØÐRUM

FORSETAVAL

Janus á Ryggi
post@sosialurinn.fo

USA er grundleggjandi eitt borgarligt samfelag við konservativum virðum og eini heilt øðrvísi politiskari siðvenju enn vanliga høgra/vinstra ásin, sum vit kenna úr Europa. Hetta var ein av niðurstøðunum á tiltakinum »Obama ella Romney?« sum var í Norðurlanda-húsinum seinasta sunnudag, tá ið eini 300 fólk vóru savnað fyrri at hoyra teir báðar donsku USA kennararnar og journalistarnar Clement Kjersgaard og Michael Ehrenreich greina amerikanska forsetavalið.

Men hvussu ein selir borgarligu amerikonsku hugsjónina – um at alt ber til fyrri hin einstaka, bert hann ella hon hava nóg stóran vilja – skilir forsetavalevnini bæði. Vanliga hugsa vit, at Barack Obama er vinstrahallur, men eftir amerikonskum mátistokki er hetta ikki júst tað sama sum eftir europeiskum mátistokki. Hóast tað hava republikanarar ført valstríð við at mála eina mynd av Barack Obama sum socialist av europeiskum formati. Ein samleiki sum skurrar í almenna amerikanska diskursinum og vekir minnir um kalda kriggið. Republikanarar vilja við hesum definera valstríðið, sum eitt stríð um

sjálva amerikonsku sálina. Um hvat tað merkir at vera amerikanari.

Barack Obama selir tí sína vísið um størri sosialt rættvísi í USA við at pakka boðskapin inn í amerikanska dreymin. Tað almenna skal, sambært honum, tryggja, at øll hava ein rímligan møguleika júst at rækka amerikanska dreyminum. Ein vísið sum Mitt Romney hevur skýrt óamerikanska europeiska

partur av hansara politiska image. Sambært honum er henda bakgrund serliga væl egna at fáa USA á fótur aftaná búskaparskrædlið – tí tað er privata vinnulívið sum skal skapa búskaparvøkstur og stórv, vil hann vera við. Og loysnin er klassisk borgarlig: Stórir skattalættar, minni reguleringar, skattalættar til vinnulívið og almennar sparingar. Klassisk »trickle down eco-

frá privatari stigtakan, er boðskapurin. »We built it!« – ikki føderala stjórnin – gjørdist tí slagorðið á republikonsku konventiónini fyrri nøkrum mánaðum síðani.

Í eini sending hjá BBC Radio fyrri stuttum vístu eygleiðarar á, at ímyndin av tí almenna – sum verandi nærum ein figgindi – stingur djúpt, bæði í bakgrundini hjá Mitt Romney og konservativu hugsjónini, hann skal selja seg uppá. Stóra fyrimyndin hjá Mitt Romney er pápi hansara George Romney, sum var ein rættuligur self-made man innan amerikanska bilídnadín, umframt at vera republikanskur politikari. Eins og pápin hevur Mitt Romney brúkt stóran part av sínum lívi í privatu vinnuni – í hansara føri innan venture capital.

Og tað er henda vísiðin av amerikanska dreyminum Mitt Romney selir: Í USA ber alt til, bert tú torir og váðar. Einasti vegur aftur til amerikanskan stórleika í heiminum er ígjøgnum frælsa kapitalismu, ikki almennar iløgur. Vinsælan hjá Barack Obama móttvegis tí almenna er óamerikonsk og skaðilig.

Skal bjarga amerikanska dreyminum

Barack Obama selir eisini amerikonsku søguna um, at alt ber til. Og leggur, eins

BARACK OBAMA SELIR SÍNA VÍSIÐ UM STØRRI SOSIALT RÆTTVÍSI Í USA VIÐ AT PAKKA BOÐSKAPIN INN Í AMERIKANSKA DREYMIN. TAÐ ALMENNA SKAL, SAMBÆRT HONUM, TRYGGJA, AT ØLL HAVA EIN RÍMLIGAN MØGULEIKA JÚST AT RÆKKA AMERIKANSKA DREYMINUM

sosialismu. Sambært honum er privat stigtakan einasta munagóða og amerikanska loysnin upp á tær stóru búskaparligu avbjóðingarnar USA stendur fyrri. Forsetavalevnini kappast tí um at definera júst hvussu »rætta útgávan« av USA skal siggja út. Og tað gera teir, við at nýta nakrar væl kendar hugsjónarligar snildir.

USA er einki Europa

Mitt Romney stillar upp sum vinnulívsmáður og royndir hansara frá privata vinnulívnum er stórvur

nomics«: Lat vinnulívið fáa frið, so skapar tað av sínum eintingum eina rúgvu av stórvum til tey, sum eru arbeiðsleys.

Republikanarar hava samanborið Mitt Romney við Ronald Reagan, sum famøst segði, at *tað almenna er trupuleikin*. Og Mitt Romney hevur, rættuliga kreativt, ákært Barack Obama fyrri at vera fortalara fyrri »trickle down government« – sum sambært honum als ikki hevur riggað hesi fyra árin, hann hevur sitið sum forseti. Tí veruligi virðini koma ikki frá tí almenna, men